

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishtvu:
za celo leto naprej K 22.40
za pol leta " " 11.20
za četrt leta " " 5.60
za en mesec " " 1.90

za pošilj. na dom 20 h na mesec.

posamezne šte. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petitvrsia (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsia 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
vsak dan, izvemši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo.
Uredniškega telefona šte. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah šte. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona šte. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Pomanjkanje sena.

D u n a j, 7. julija.

Danes se je vršila pod predsedstvom poljedelskega ministra anketa, sestavljena iz zastopnikov raznih gospodarskih korporacij cele države. Minister dr. Ebenhoch je v uvodnem govoru naglašal, da je odredil ta posvet brzojavnim potom, ker je iz raznih nujnih predlogov državnih poslancev s Primorskega, Kranjskega, Štajerskega in Moravskega uvidel veliko nevarnost za živinorejo.

Izvanredna suša je uničila živinsko krmo in nekaterim deželam proti velika gospodarska nevarnost. Zato prosi vse kmetijske korporacije, da odgovore na sledeča glavna vprašanja:

1. Ali je vsled izredne suše v dotični deželi že sedaj pomanjkanje krme občutno ali šele bode? V katerih okrajih? Katere krmne rastline so največ trpele?

2. Ali in katere dežele morejo del svoje krme odprodati v sosedne dežele?

3. Kaj je ukreniti, da se živinorejcem omogoči živino prehraniti do prihodnje boljše krmne letine?

Na ta vprašanja so najprvo odgovarjali državni poslanci.

Prvi je podal svojo izjavo zastopnik dežele Kranjske, podpredsednik kmetijske družbe poslanec Povše. Že prva košnja celo v plodovitejših krajih te dežele ni dosegla normalne srednje košnje. Na Krasu, v notranjskih okrajih, pa je bila prva košnja zelo revna; istotako je po Dolenjskem, osobito v okrajih, ki so kraške narave, osobito v okrajih, pa so že ob prvi košnji dali komaj tretjino sena, tako da se skoraj ni izplačalo kositi.

Nevarnost pa proti posebno, ker ni upati na otavo. Celo korenine trav so vsahmile vsled hude vročine in suše. V deželi naši pa sejejo mnogo detelje; vsled hude suše pa je vsa letošnja deteljna setev uničena, tako da nas pričakuje v prihodnjem letu hudo pomanjkanje prav zaradi pomanjkanja detelje, ki nam je mnogo zalegla pri zelenem krmiljenju. Pa tudi za čas zimskega krmiljenja, s pomočjo rezanice; zato pa nam bo pomanjkovalo ne le detelje, tudi slame ne bo, ker so žita tudi trpela vsled dolgotrajne suše, posebno pa je oves zelo trpel in bo ovsene slame, na

katero je naš kmetovalec vsako zimo veliko računal, komaj tretjina.

Že sedaj hité gospodarji prodajati živino po slepih cenah, ker ni upati, da bi se vsaj jesenski pridelki izboljšali.

Nič boljše ne bo za našo praščijerejo, ki je tolike gospodarske važnosti za našo deželo. Krompirja bo malo, istotako ne krmne pese, korenja in strniške repe. Če ne bo deževja trajno in močno namočilo, še zemlje sejati ne bo mogoče. Sila je velika, zato tudi državna podpora opravičena. Sicer pa bo g. kmetijski minister mogel zagovarjati svojo zahtevo po izdatnih državnih kreditih s tem, da se pri vsej tej akciji ne gre le za olajšanje bede kmetovalcev, ampak za splošen interes države in nje prebivalcev. Ako ne dobe živinorejci znatne državne podpore, primorani bomo poprodati velik del svoje živine, seveda z velikimi izgubami, ker že sedaj je cena živine jako padla. Pa občna škoda bo ne le za kmete, ampak sploh, ker naši živinorejci bodo še le z leti mogli doseči današnje stanje živinoreje. Posledica pa bo pomanjkanje klavne živine za mestni trg. S tem bo narasla draginja in vedno očitane, da kmetovalci odirajo konsumente. Dopustiti pa, da bi tuja živina dobila prost uvoz v našo državo, ne morejo živinorejci že zaradi preteče nevarnosti okuženja naših čred. Hoče li vlada temu odpomoči, naj brez odloga prične v velikem obsegu akcijo, po kateri bo mogla nuditi živinorejcem po primernih cenah seno in slamo, pa tudi oljnat preše in otrobe. Kolikor je meni znano, se trgovinsko ministrstvo protivi izdati prepoved izvoza sena in krmnih snovi. Žal, da so se že lotili spekulanti pokupovati seno, katero bodo potem po naravnost neznosnih cenah prodajali živinorejcem. Zato naj kmetijsko ministrstvo takoj brez odloga nakupi krme, osobito v deželah, katere so imele letos dobro krmno letino. Tako je v Galiciji sena veliko in zastopnik krakovske kmetijske družbe je povedal, da more oddati 4000 vagonov dobrega sena po 7 K 50 h meterski stot. Ako bodo državne železnice prevzele prosto prevoznjo, mogoče bo vladi prepustiti seno živinorejcem po primerno nizki ceni. Vlada naj ne pozabi, da v južnih deželah biva le mali kmečki posestniki, ki nima kapitala. Reči pa moram naravnost in jasno, da ne bo državna akcija pri nas na Kranjskem in Primorskem se posrečila, ako ne bo vlada

oddajala sena po primernih cenah, ker 12 kron za meterski stot ne more dati naš kmetovalec. Tudi se mora vlada spoprijazniti s tem, da bo plačilo za seno še le čez leto tirjala, ker naši ljudje nimajo sredstev za takojšnje plačilo. Malo žrtev brezobrestnega posojila mora vlada dovoliti.

Beda je po Kranjskem, po Goriškem, Istri, Spod. Štajerju in v Dalmaciji najobčutnejša, kakor tudi na Moravskem in v Bukovini. Naj vlada ukrene povsod, kjer ima državna posestva, kakor v Bukovini, da dovoli kmetom pasti živino v državnih gozdovih. Treba je, da se prebije huda doba in ohrani vsaj današnje število govedi, zato morajo biti državna sredstva obila in nujna. Nujna pa osobito radi tega, da se ustavi razprodajanje živine ter da se živinorejcem takoj naznani, da je vlade resna volja živinorejcem pomagati.

Iz nadaljne razprave je posneti, da so imele letos dobro krmno letino (seno in žito), torej dovolj deževja, dežele: Galicija, Predarlško, Tirolsko, Gor. Avstrijsko, Solnograško in precej dobro tudi Češka, kjer so pa uime, toča, povodnji, mnogo škode povzročile.

Zastopniki Goriške, Istre in Dalmacije so tužno stanje vsled suše opisali v res obupnih besedah. Prva košnja je bila zelo revna, deloma je celo izostala, druge detelje ne bo nič, pašniki so kar izžgani, zelene krme nimajo nič, mlade deteljine setve so vse uničene, tako da hité živinorejci po slepi ceni oddajati živino. Zato priporočajo, da bi vlada dovolila zasilno klanje govedi, da morejo živinorejci vsaj deloma izkupiti nekaj za svojo živino.

Umestna je bila beseda zastopnika iz severne Češke, da naj železniški minister izdatno zniža vozne tarife za prevoz živine. Tako bi severni trgovci mogli iti nakupovat klavno in mlado goved v te južne dežele, katere zaradi hudega pomanjkanja krme morajo prodajati svojo živino. Zastopnik železniškega ministrstva je izjavil, da je pooblaščen izreči se za znatne olajšave tarifov za prevoz krmnih rastlin.

Zastopnik gališke dežele je priporočal, da naj vlada izda prepoved izvažati krmne krepilne snovi, osobito otrobe, oljnat preše, ker vožnja sena in slame stane mnogo in z navedenimi krepilnimi krmnimi tvarinami se z malo množino isto došeže, kakor z veliko maso slabe krme. Žal, da je zastopnik trgovinskega ministrstva ugovarjal temu, češ, da bi to škodovalo

naši mlinarski obrti. Sedaj bo ministrstvo še pričakovalo poročil od deželnih vlad, katere je pozvalo, da morajo brez odloga podati poročila, da bo moglo vedeti, koliko bo treba za posamezne okraje oziroma občine krme, sena, slame, oziroma otrobov itd. Ko dobi ministrstvo ta uradna poročila, pričeti hoče takoj svojo akcijo v tem oziru.

Zupanstva pa naj vestno in temeljito dokažejo okrajnim oblastvom vso veliko bedo in potrebo nujne in izdatne državne podpore.

K položaju.

Po odkritjih poslaniškega tajnika vom Rath glede na trozvezo Anglija, Rusija, Francija na eni, Avstrija, Nemčija, Italija na drugi strani se mnogo ugiba, kakšna je vojaška moč teh trozvez, ki bi prišla v slučaju konflikta z orožjem v poštev. Sicer je skoro gotovo, da se vsaj zazdaj morebitna nasprotstva poravnajo, brez haska pa niso ta razmotrivanja, dasi se zdaj oglašajo na vseh koncih sveta mnogo »politikov«
à la svetnik Martin, ki je zopet izdal novo knjigo, kako bo Nemčija Angleško premagala z — zrakovlivi.

Moč stare trozveze sloni brez dvoma na nemški armadi, ki je glede na izvežbo moštva in tehniški material prva na svetu. Precej slabša je avstrijska, ker trpi odnekaj na pomanjkanju moštva in bo v slučaju vojske potreba nove formacije takorekoč iz oblakov vzeti. Kar se italijanske armade tiče, bi vsaka definitivna sodba bila prenapljena. Eni jo hvalijo, češ, da se zelo vežba — vsaj častniki so dobri športniki, telovadci in jahači — drugi jo čisto v nič devljejo. To je gotovo, da zadnji čas Italija za svojo armado veliko več stori kot mi.

Nemčija postavi v vojski vojaštva z domobranstvom vred 3-3 milijone, Avstrija 1-5 milijona, Italija 1 milijon, vsa trozveza — ako bi Italija šla z nami — 5-8 milijonov.

Financijelno bi Nemčija mobilizacijo in nadaljno vojsko brez posebnih težav in kriz utrpela. Pet milijard ima takoj na razpolago, ker je ta vojni zaklad v gotovini pripravljen. Mobilizacija in prvo oboroženje bi stalo devet milijard mark, stroški za vsako vojno leto pa približno dve milijardi. Pri nas je to neugodno, ker bi nas mobilizacija veliko več stala ravno

LISTEK.

Profesor Vatroslav Jagić.

(Konec.)

Kratki pregled Jagičevega delovanja priča jasno, da je tak mož v resnici nenavaden učenjak, fenomenalna prikazen v svetovni zgodovini književnosti; da je po pravici strmeti nad njegovo vsestranostjo in plodovitostjo. Posebno se pa Jagić odlikuje po temeljitnem poznanju starih spomenikov, bodisi glede časa in kraja njihovega postanka, bodisi glede njih medsebojne vzajemnosti ali odvisnosti. Ako je bil Miklošič v prvi vrsti slovničar, mora se opravičeno trditi, da je Jagić ustanovil podlago strogi literarni zgodovini, ki se tiče vseh spomenikov, važnih za slovensko jezikoslovje, od najstarejših časov sem pa do najnovejših. Jagić je takorekoč gradivo, katero je porabil Miklošič za svojo slovnico in za svoj monumentalni slovar, kritično in znanstveno preiskal.

Jagić pa ni le silno bister in izredno plodovit učenjak, on je bil tudi izvrsten akademični učitelj. Predaval je Jagić jasno, srednje hitro, da mu je bilo lahko slediti. Slušaatelji njegovi se niso mogli načuditi, s kako lahkoto in živahnostjo, rekel bi, s kako virtuoznostjo je obvladal svoj

predmet. Njegovi kolegiji niso bili nikdar dolgočasni in suhoparni; tudi ne posebno mikavno tvarino je umel oviti s prikupljivo obliko, ki vleče nase in vzdržuje pozornost in zanimanje poslušalcev. In koliko primernih, duhovitih opazk, nanašajočih se na vse raznolike razmere in potrebe slovenskega duševnega življenja, slovenskih prosvetnih težnj. Koliko takih opazk je znal vplesti v svoja predavanja! Ako je bilo prijetno Jagića poslušati pri predavanjih, je bilo pa še posebno mikavno udeleževati se vaj v njegovem seminarju. Tu Jagić ni bil več profesor, temveč iskreni tovariš svojih slušateljev, s katerimi je obravnaval v prijaznih, semintja celo dovtipnih pogovorih svoj predmet. Ako se je Jagić seveda v prvi vrsti trudil za duševno izobrazbo in znanstveni napredek svojih slušateljev, tudi po drugi strani ni puščal v nemar njihovih gmotnih potreb in je bil vedno pripravljen storiti vse korake, da jim je očetovsko pomagal in jim šel na roko, bodisi da je temu naklonil kako podporo, ali preskrbel drugemu kako ustanovo. Zato ni čudo, da so Jagića dijaki povsod sinovsko ljubili, da celo oboževali. — V zasebnem pogovoru je Jagić ljubezniv, domač, dovtipen, pa zajedno duhovit mož. Z njim se da pogovarjati čisto preprosto; tuja mu je vsa ona nadutost in oholost, v kateri se tako radi ponašajo nekateri učenjaki.

Še eno stvar moramo pri Jagiću posebno povdariti! Vkljub temu, da je Jagić večino svojega življenja prebil izven domovine svoje, je vendar vedno ostal zvest svojemu narodu. Vedno mu je bilo življenje v domači obitelji specifično hrvaško, pa naj je bival v pruskem Berlinu, v ruskem Petrogradu, ali na nemškem Dunaju. In največje veselje mu je bilo, kadar je mogel s svojimi rojaki-slušatelji v svojem seminarju kramljati hrvaški.

Spomnili smo se s temi skromnimi vrsticami svetovnega slovenskega učenjaka Vatroslava Jagića danes, ko obhaja svojo sedemdesetletnico in zapušča dunajsko vseučilišče, kateremu je bil dika in ponos prav kakor njegov predhodnik Miklošič. Čutili smo, da je to naša dolžnost. Posvetili smo mu te črte kot občeslovenskemu učenjaku, pa tudi kot posebnemu prijatelju nas Slovencev, katere, dasi smo tako maloštevilni, nosi v svojem srcu s prav tisto ljubavjo, kakor večje in slavnejše slovanske rodove, in katerih napore in trude na prosvetnem polju zasleduje z velikim zanimanjem. Oddolžila se je za to izredno naklonjenost profesorju Jagiću »Slovenska Matica«, naš najodličnejši znanstveni zavod, ki ga je l. 1885. na predlog prof. M. Pleteršnika, na svojem občnem zboru enoglasno izvolila za svojega častnega člana. Oddolžiti smo se mu skušali na tem mestu tudi mi, ki sklepamo

te vrstice z iskreno željo in voščilom: Profesor Vatroslav Jagić, kateremu so sicer osiveli lasje, ki pa je ohranil svojega mladostno živahnega duha vkljub teži let, naj živi še dolgo, do skrajne meje človeškega življenja, in naj, drugi »patriarh slavistike«, še dolgo uspešno vodi in krmli usodo slovenskega jezikoslovja. A ostane naj nam Slovencem in našim prosvetnim težnjam in naporom še nadalje tako naklonjen kakor je bil doslej.

Tri znamenite knjige.

Wegweiser für ländische Wohlfahrts- und Heimatpflege von Prof. Heinrich Sohnrey. Dritte Auflage. Berlin 1908. Izvrstna knjiga za agrarca, saj je zato porok že ime slovitega pisatelja. Priporočamo knjigo tistim, ki agrarno vprašanje proučujejo v podrobno, kajti ozira se izključno na razmere v Nemčiji, ki so velepučne, pa menj zanimajo tistega, ki študira kmetijsko vprašanje nasplošno. Knjiga je sestavljena na podlagi obširnih in natančnih enket. Ima namen omejiti beg iz dežele v mesta. Vsebinska je prebogata. Omenjamo samo poglavja o boju proti oderuštju, proti oderuškemu razdeljevanju posestev, kar je tudi za nas važno, o združništvu, rafjeiznovstvu, zavarovanju (zlasti zavarovavni sistem za živino je

zaradi tega, ker nismo zadostno pripravljene. Kje bi dobili 10 milijard, kadar bi nam angleški in francoski denarni viri bili zaprti, je veliko vprašanje. V Italiji pa je v tem oziru mizerija še večja.

Kaj pa nova trozveza ali ententa, kakor ji pravimo? Ruska armada je zelo razvpita, pa čisto po krivici. Vzroki poraza v japonski vojski so bili: 1.) slabi poveljniki, 2.) nedostatna mobilizacija, predvsem pa 3.) velika oddaljenost vojnega pozorišča od osredja. Vzlic temu bi ne bilo nič nemogočega, da bi se bila obrnila vojna sreča Rusom v prilog, če bi bili vojsko nadaljevali. Ruski vojak je zanesljiv in izurjen, tudi oboroževanje je na višku. Reforme, ki se zdaj uvajajo v armadi in mornarici, so korenite. Za vojsko v Evropi je ruski vojni štab dobro pripravljen.

Francoska, ki je imela vedno tako izvrstni vojaški material, je pač, ne da bi pretiravali, zdaj v tem oziru zelo na slabem. Vojaštva je vsako leto manj, ker prebivalstvo rapidno pada. Vrhtega jih je tudi vedno manj za vojaško službo sposobnih. Disciplin je zelo pomanjkljiva, bodisi med moštvom, bodisi med najvišjimi častniki. Položaj je presneto podoben onemu leta 1870/71, ko so Napoleonovi vojaki in generali, že ko so mobilizirali, sanjali o republiki in prevratu.

Anglija ima zelo dobro izvežbano in oboroženo armado, toda samo 160.000 mož. Ima sicer še rezervo 300.000 mož, takozvano teritorialno armado, toda ta bi komaj tri mesece po mobilizaciji bila vsa za porabo.

Torej Rusija: 3 milijone vojaštva (v Evropi), Francija 2-5 milijona, Angleška 160.000, to je vsega skupaj 5-7 milijonov.

Isto razmerje je, ako denemo v račun najvišje vojne številke, torej tudi črno vojsko in druge nadomestne formacije. Nemčija 4-4 milijonov, Avstrija 3-7, Italija 2-5 = 10-6 milj. Rusija 5, Francija 5-5, Angleška 160.000 = 10-6 milj. V finančnem oziru je seveda nova trozveza veliko na boljšem kot stara.

Kar se mornarice tiče, seveda Anglija vse odvaga. Iz tega je razvidno, da bi konflikt med temi velesilami nad Evropo prinesel toliko kalamitet, da je le železi, da se nespornostimljenja kmalu odpravijo. V korist bi taka svetovna vojska nikomur ne bila.

AVSTRO - OGRSKA.

Demonstracije proti Nemcem.

V Bruchlu so priredili Nemci bakljado ob blagoslovljenju zastave. Čehi so napravili ob tej priliki veliko demonstracijo proti Nemcem, na katere so metali, po nemških poročilih, kamenje. Bajle je ranjenih več oseb. Čehi napovedujejo splošno stavko po severno-čeških rudnikih, če ne dobe Čehi šol v nemškem ozemlju.

Cesar

je v lšlu zaslišal nadvojvodo Franca Ferdinanda.

PRETRESLJIVA TRAGEDIJA

je proces proti knezu Eulenburgu v Berlinu. Mož, ki se je s svojimi izvanrednimi zmožnostmi in svojim znanjem tako visoko povzpela, da je določeval gotovo dva desetletja notranjo in zunanjo politiko Nemčije in je namah tako globoko padel, vzlic jasnemu pričevanju proti njemu trdovratno vse taji in zavija. Knez Eulenburg je svojčas s svojimi intrigami upropastil mnogo ljudi; znano je, da je ravno on očrnil pri cesarju poljsk. voditelja grofa Koscielskega, ki je bil nekda Viljemov ljubljeneec. Od takrat datira protipoljska politika cesarjeva. Knez Eulenburg je med

drugim očrnil tudi generalnega intendanta Piersona. Zdaj pa ob priliki procesa objavljajo listi neko pismo, ki ga je pisal v zadevi Pierson knezu Eulenburgu knez Dohna-Schlobitten. V tem pismu se nahaja na Eulenburgovo addresso tudi sledeči značilni stavek: »Ti (Eulenburg) si tak lažnjivec, da me zelo peče vest, ker sem te ravno jaz spravil v intimno družbo našega milostnega cesarja in kralja.«

ZEPPELIN IN PRUSKI VOJNI MINISTER.

Zeppelin objavlja pismo, ki naglašja, da časopisje neutemeljeno napada pruskega vojnega ministra, ki ga Zeppelin zelo ceni.

SPORAZUMLJENJE MED NEMČIJO IN FRANCOSKO.

Med francoskimi poslanci se govori, da sta se Bilow in francoski poslanik Cambon popolnoma sporazumela glede na vse sporne zadeve med Francosko in Nemčijo.

NAPETE RAZMERE MED GRŠKO IN TURČIJO.

Razmere med Grško in Turčijo so precej napete vsled dogodkov na Kreti, Samosu in zaradi drugih manjših dogodkov.

ZASTRUPLENJE FRANCOZOV V SAJGONU.

Na smrt so obsodili v Sajgonu tri artiljerijske podčastnike domačine, ker so sokrivi zastrupljenja francoskih vojakov.

MAROKO.

Proti Tetuanu prodirajo močne vojaške čete. V francoski zbornici je izjavil zunanji minister Pichon, da v Azemmuru ni več francoskih čet. D'Amadeju zaupa vlada.

BOJI V PERZIJL.

Dne 6. t. m. se je v Tebrisu do večera streljalo. Voditelj upornikov Satarhan se ni udal. Po posredovanju ruskega generalnega konzula se je prenehalo streljati in se vrše mirovna pogajanja.

Dnevne novice.

+ **Deželna bolnica.** Primarij in vodja deželne bolnice dr. Šlajmer gre z dnem 9. julijem na šesttedenski dopust. V vodstvu bolnice ga bo nadomestoval meseca julija primarij dr. Vinko Gregorič in meseca avgusta primarij dr. Bock. Vodstvo kirurškega oddelka se poveri za to dobo prvemu asistentu dr. Dergancu.

+ **Iz glasila slovenske inteligence.** Terorizem in laž sta glavni sredstvi liberalne stranke in tudi glavna povoda njene nazadovanja. Tako se glasilo te stranke »Narod« žedaavno ni lagalo, kakor se laže sedaj od dogodkih na vrhniškem kolodvoru. »List za slovensko inteligenco« pita s temi lažmi svoje naročnike, ki morajo take duševne hrane biti gotovo že siti. Tako časnikarsko godljo mora liberalna inteligenca še plačevati! »Narod« naj se le potolaži: preko njegovih izmišljotin se je še vedno pokazala resnica! Naj se kaka »Narodova« »priča« podpiše pod laži svoje lista, da ji v obraz povemo, da laže! — Nič boljši kot »Narod«, je celjska »Domovina«, ki je novega finančnega ravnatelja za Kranjsko napravila za — Nemca, dasi je Čeh. Presegla je tako še vseslovanski »Narod«, ki je pisal, da je g. Kliment »tujec«. — Prav čeden je bil »Narod« tudi v zadnji aferi v deželni bolnici, kjer je ta »vseslovenski« list v isti sapi, ko piše proti »tujcu« Klimentu, branil v resnici tujega zdravnika, ki slo-

venščine ne zna, ter se je lagal, da je v »Slovenskega Meščana« spravil dotično afero neki zdravnik deželne bolnice. Pri tem je zdravnik deželne bolnice »Narod«, ne da bi stanovsko zdravniško društvo se pri tem kaj zgražalo, opsoval z »operaterjem srednje vrste, kateremu bog čudeže prepočasi dela« ter s — »s m r d o k a v r o.« (»Narod« št. 151, z dne 2. julija.) — »Smrdokavra« pada lepo nazaj na ljudi, ki v glasilu »slovenske inteligence« vodijo tak boj!

+ **Tečaj za izobrazbo bolniških strežnic na deželi.** Za to jubilejno podjetje Vincencijeve družbe so došli še sledeči darovi: Konferenca sv. Nikolaja 100 K; neimenovan v imenu šentpeterske konferen- ce 30 K; dr. Anton Janežič, finančni komisar, 10 K; Viktor Steska, knezoškofijski kancelar, 20 K; Jožef Dostal, knezoškofijski tajnik, 10 K. — Slavni deželni odbor je z dopisom dne 30. junija t. l. izjavil, da je pripravljen za nameravani tečaj preskrbeti primerno deželno podporo. — Doslej so se prijavile udeleženke iz sledečih župnij: Trnovo, Dobropolje, Bela cerkev, St. Vid pri Ljubljani, Radovljica, Šmartin pri Kranju, Dobrova pri Ljubljani, Ig, Šiška pri Ljubljani, Domžale, Zapoge, Mengeš, Makole (Štajersko). Ker je upati, da bo v sled deželne podpore mogoče oddati pri nameravanim tečaju še nekaj brezplačnih mest, zato naj gg. župniki zadevne prijave čimprej izvrše. **Udeleženke se še sprejemajo do konca meseca julija.** — Vodstvo »Marijanišča« je blagovoljno obljubilo, dekleta, ki se tečaja udeležijo, sprejeti v svojo oskrbo.

+ **»Glasbena Matica«.** Ker nočemo nikomur delati krivice, javljamo, da nam je »Glasbena Matica« sporočila, da je predsednik »Ljubljanskega Zvona«, gosp. Zirkelbach napačno sporočil »Narodu«, da se pevski zbor »Glasbene Matice« udeleži »Zvonove« slavnosti in se je tako napačno smatralo, da se bo slavnosti udeležil korporativno. »Zvonov« predsednik je tolmačil, da se pevski zbor »Glasbene Matice« udeleži te slavnosti, ker je pevski zbor »Glasbene Matice« poslal za žebelj »Zvonovi« zastavi 10 K, kar je bilo seveda tudi popolnoma nepotrebno, ker kaže, kak duh da veje v tem pevskem zboru.

+ **Nafarban »Narod«.** Včeraj so v »Slov. Narodu« objavili med brzojavkami senzačno novico, da je odstopil nemški minister krajan Prade. Brzojavka ni bila resnična in se je »Narodov« poročevalec usedel govoricam, ki jih je v državnem zboru vse polno, ko poslanci tako radi potegnejo posebno take novince poslance, ki si o sebi veliko domišljajo, a jih zato stari parlamentarni lisjaki z največjim veseljem nafarbajo. Nemško-narodna korespondenca« objavlja, da nemškim strankam ni nič znanega, da Prade odstopi in da so govorice izmišljene. — Torej je to zopet taka »Narodova« informacija, kakršna je nedavno videla železniškega ministra Derschatto v Vodmatu, dočim je vsak vedel, da se mudi v Galiciji. »Narod« je torej s svojimi »informacijami« brez dvoma na vrhu.

+ **V prosep slovenske glasbe** započne pevsko društvo »Ljubljana« na podlagi svojih novih pravil veliko akcijo začetkom prihodnje sezone po vseh slovenskih pokrajinah in bode v ta namen že sedaj stopilo v stik z društvom slovenskih organistov in glasbenikov. To misel bo vsak, komur je mar kulturni napredek našega naroda, pozdravil z veseljem tembolj, ker smo dosedaj pogrešali instituta, kojega delovanje bi bilo res ljudsko.

+ **Vrhniška železnica** je imela leta 1907. dohodkov 56.419 K 63 h, za 12.813 K 90 h več nego leta 1906. Izdatkov je pa imela leta 1907. 73.542 K 68 h. Obratna izguba je znašala torej še vedno leta 1907. celih 17.123 K 5 h, kar je velik napredek, kajti leta 1906. je bilo obratne izgube 27.145 K 49 h. Ker je prevzela država garancijo, je morala za leto 1907 doplačati 55.019 K 80 h. Da se niso plačale dividende, se razume. Smolo je imela železnica z dvema lokomotivama za kurjavo z modrim oljem, ki ju je bilo treba preustrojiti za kurjavo s premogom. Ti stroški pridejo v bilanco za leto 1908.

+ **Dolenjske železnice** so imele leta 1907. transportnih dohodkov 1.547.831 K 55 h, za 33.356 K 54 h več nego leta 1906. Celotni dohodek je bil 1.554.212 K 65 h. Izdatki so bili 983.151 K 34 h. Dobička je bilo torej 571.061 K 31 h. Ker zahteva obrestovanje in izplačilo prioriteten obveznic 510.899 K 31 h, je znašal čisti preostanek 60.162 K. Od prej je znašal preostanek 107.450 K 26 h. Izplačala se je dividenda 4 K na delnico.

+ **»Reichspost«**, glasilo nemške krščansko-socialne stranke, zadnji čas proizvaja veliko več na nemško-nacionalnem šovinizmu, kot je primerno za list krščanskega svetovnega naziranja. 7. t. m. v članku trdi, da pretepi med nemškim dijaštvom izvirajo od tega, ker je v Avstriji nemška kri s slovansko že močno pome-

šana! Tudi druge take in enake neslanosti smo že večkrat zadnji čas opazili. V tem oziru moramo »Vaterlandu«, glasilu konservativnega krila, pač priznati, da se vsikdar skrbno izogiba tudi najmanjši stvari, ki bi mogla zadeti katerokoli nemško narodnost, posebno pa še Slova-ne. Kar se torej tega tiče, bi bilo včasih dobro, da bi šli člankarji od »Reichsposte« se učiti k »Vaterlandovim« urednikom.

— **Imenovanja.** Imenovan je g. Vladimír Valenčič, c. kr. uradnik državne železnice v kurilnici v Gorici za asistenta. — Absolvirani pravnik Ludovik Klobčič je pridelen konceptni praksi pri političnih uradih na Kranjskem. — Pisarniški oficijal g. Karol Supančič v Ratečah pri Zidanem mostu je imenovan za pisarniškega višjega oficijala v Šmarji pri Jelšah.

— **Roparja prijeta.** Iz Adlešič, 6. julija. Kakor se pripoveduje, so minuli petek na semnju v Karlovcu prijeli ona dva roparja, ki sta minuli semenj v Črnomlju, 30. junija, oropala nekega Belokranjca, kakor je sporočil »Slovenec«, za več sto kron. Dobil so pri njima baje 2400 kron denarja. To bosta najbrž ravno tista tatova-roparja, ki sta okradla tudi lani nekega Marin-dolca in nekega Bojančana za več sto kron v Črnomlju in letos nekoga na semnju v Semiču. Imata pa brez dvoma še več ropov in tatvin na vesti, kar bo, upamo, pokazala preiskava.

— **Za blejske pogorelce.** Državnemu poslancu dr. Kreku je izročil Alojziji Močnik, sluga v gosposki »bornici na Dunaju, znesek 10 K za pogorelce v Gradu, iz ljubezni do daljne domovine.

— **Radeckijev veteran umrl.** Umrl je v Postojni Jožef Čuk v 86. letu starosti. Na Petrovo je šel zdrav k počitku. Ob 2. uri ponoči ga je prijel krč in ob 5. uri zjutraj so ga našli nezavestnega. V sredo, dne 1. julija ob ¼ 1. uro je izdihnil svojo blago dušo. En teden pred smrtjo je še kosil. Pokojnik je bil rojen 19. februarja leta 1823. in se je udeležil prekucije na Ogrskem leta 1848., kjer je bil tudi vjet. Večkrat je pripovedoval, kako je v sami srajci prišel z Ogrskega v Ljubljano. Pokojnik je bil tudi 44 let vodnik v Postojnski jami. Kako je bil raniki priljubljen, je pričal njegov pogreb, ki so se ga udeležili vsi sloji. Svetila mu večna luč! V postojnski župniji živi še sedem Radeckijevih veteranov, in sicer štirje v Postojni in trije v drugih treh vaseh.

— **Pri deželnem stavbinskem uradu** se sprejme začasno tehnična pomožna moč. Reflektantje na to mesto dobe pojasnila pri deželnem stavbinskem uradu do 16. julija 1908., do katerega časa je vložiti tudi tozadevne prošnje.

— **Mednarodni evharistiški kongres** se vrši letoš septembra meseca v Londonu. Papeža bo zastopal kardinal Vanutelli. Vstopnic je oddanih že 3760. Zastopana bo tudi Avstrija.

— **Angleška eskadra v Pulju.** Angleška eskadra pride v Pulj 13. t. m. ter ostane tam do 18. t. m. Navzoča bo tudi naša eskadra. Vojaška oblast priredi na čast Angležem med drugimi zabavami veselico v šijanskem gozdu.

— **Gospodarski polom preti Istri.** Zadnje dni je sicer po večih krajih nekoliko deževalo, toda za dober del pridelkov prepozno. V Groznanju, Tinjanu, Vodnjanu, Pičnu, Boljuni in drugod je ljudstvo obupano, ker je uničeno žito, zelenjava in sadje. Ostale so le še oljke, ki lepo kažejo zlasti v Rovinju, in pa trta. Negotova tolažba in slaba, kajti ponekod še lanskega vina niso novčli.

— **Poročil se je** gospod Fran Vršič, uradnik »Riunione Adriatica di Sicurtà« v Gradcu z gdčno. Pavlo Zakrajšek.

— **Promoviran bo** jutri na dunajskem vseučilišču za doktorja filozofije g. Franc Novak.

— **Toča na Hrvaškem.** V nedeljo popoldne je pobila toča v Krapini in okolici. Bila je debela kakor orehi. Sklatila je sadje z dreves; žito je poleženo. V Božjakovini je napravila mnogo škode na mladem sadnem drevju. V Brekovljanih, Vugrovcu, Lupoglavu, Žeravincu in Vojnem Križu je uničila vso žetev.

— **Ubil se je** v pijanosti posestnik Jakob Grmek iz Borovnice.

— **Popravilišče za zanemarjeno mladino** ustanove v Spljetu z zbirkami jubilejnega leta.

— **Zadušil se je v dimu** Jeronim Bolanza, ki je spal na podstrešju pri Rosandi v Vinkuraru (Pulj). Bržkone je kadil in se mu je zažgala postelja. Ko so prispeli gasilci, je bil ogenj že pogašen, Bolanza pa mrtev.

— **Mornarji demonstrirajo.** Na Reki je dne 6. t. m. demonstriralo kakih 200 brezposelnih mornarjev proti parobrodnišnim družbama »Austro-Americana« in »Dalmatia«, ker sta ti družbi sprejeli v službo tuje mornarje.

— **Nezgoda Rauchovega avtomobila.** Ban Rauch nima sreče. Kakor znano, se

vreden poučevanja), o varstvu gozdov, nadalje o kmečkem poselskem vprašanju, dedištvu, občinstvu, kar pa je zelo specialno za nemške razmere itd. Kdor se čisto specialno z agrarnimi problemi bavi, za tega bo knjiga pač dragocen vir — za nemške razmere je gotovo vzorna. Cena 7 K 20 h.

* * * **Aufgaben der Gemeindepolitik** von Adolf Damaschke. Fünfte Auflage. Jena 1904. Tudi izborna strokovnjaška knjiga, pa ravnotako kot Sohreyeva »Ländliche Wohlfahrtspflege« specialno za razmere v Nemčiji. Zanimanje za občinsko politiko pri Slovencih od dne do dne raste, zlasti kar se tiče socialnopolitiških nalog občine. Pričujoča knjiga je zato tembolj zanimiva, ker obravnava o aktualnih spornih vprašanjih v občinski narodnospodarski politiki. Delavske politike opozarjamo na poglavja o delavskem občinskem vprašanju, zelo poučno je tudi stano-vanjško vprašanje. Pogrešamo obravnave o načelih krščansko-socialne München-Gladbachške šole, dočim se drugi programi precej obširno premotrivajo. Dasi za nemške razmere, je knjigo treba priporočati občinskim politikom, ki podrobno to

vprašanje študirajo. Cena silno nizka, stane namreč vezana knjiga 2 K 40 vin.

* * * **Summa Mariana.** II. del. Rektor I. H. Schütz. Paderborn 1908. Prekrasno in strokovnjaško delo! Knjiga je neke vrste znanstveni leksikon, kjer je nabrano nabroj marijanske literature iz vseh dob in od vseh pisateljev, cerkvenih očetov, pesnikov, ljudskih pesnikov, umetnikov, modernih marijologov itd. Upoštevano je katoliško marijansko bogoslovje, stari in novi testament, cerkveni očetje, skolastiško modroslovje in celo mariologija razkolne cerkve. Delo je tudi zelo praktično posebno za voditelje Marijinih družb in dušne pastirje, kajti pouči o vseh ugovorih proti Marijinemu kultu, o bogoslovnih naukih, mariološki poeziji itd. Knjiga je za klerike, redovnike in izobražene laike. Zlasti samostani si bodo to delo lahko omislili, ker pomenja neobhodno potrební repertorij za vsa mariološka vprašanja. Cena II. dela 12 K.

* * * Vse te knjige se dobe v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

vozi sedaj z avtomobilom po Liki. Pri Remetincu je avtomobil trčil v voz, naložen z vinom. Sodi so zleteli z voza ter se razbili. Izteklo je kakih 13 hektolitrov vina. Ban je moral vino plačati, potem se je odpeljal dalje.

— **Posnemanja vredno.** V zagrebški tvornici cikorijskega napitka so napravili kopeli za delavce. V pritličju so namestili pet kadi za moške, v prvem nadstropju pa onoliko za ženske.

— **Nesreče.** Iz Štange nam poročajo: Pri nas se godi v zadnjem času nesreča za nesrečo. 17. pretečenega meseca je ubil vol z rogom posestnika Jožefa Marna. Zatem je kmalu padel s črešnje mladenič Jok. Kokovica in se pri padcu močno poškodoval. 30. pret. meseca je pa M. Dobelekar, po domače »stari Adamovec«, padel s črešnje tako nesrečno, da je obležal mrtev na tleh. V Koških poljanah si je kmet Bučar zlomil pri padcu roko. Nesreča ne praznuje nikoli. — Suša je napravila velikansko škodo na njivah, travnikih in pri sadju. Hudi viharji, ki vedno razsajajo, so sklatili skoro vse sadje z dreves. Ne vemo, kaj bo, ako bo šlo tako naprej. Bog se nas usmili!

— **Poizkušeni umor.** V nedeljo, 5. t. m., je prodajal po »Kantridi« pri Reki nek dalmatinski krošnjar svojo drobnarijo. Ko se je odpravil po cesti proti Voloski, sta stopila k njemu dva moška in eden je hotel kupiti žepni nož. Ko je Dalmatinec razkazoval nože, je eden od dvojice vzel nož v roko in ga ogledoval, v hipu pa sune s tem nožem v prsa, nič hudega slutečemu Dalmatincu. K sreči ga je zadel ravno v rebro, ter ga le lahko poškodoval. Dalmatinec je začel vpiti. Nato sta jo lopova odkurila.

— **Deklica ubita od strele.** Blizu Ramuscella v Furlaniji je strela udarila v neko 12 let staro deklico ter jo ubila.

— **Cela vas zgorela.** V srbski vasi Laliči blizu Zombora je ponoči od 5. na 6. t. m. nastal požar. Ker vsled suše ni vode v bližini, je zgorela cela vas, nad 250 hiš.

— **Namesništveni podpredsednik dalmatinski** je postal dvorni svetnik Josip Tončić.

— **Morskega volka** so opazili pri otoku Hvaru v Dalmaciji, le 8 metrov od obali.

— **Negoda pri delu.** V soboto jutro je padel z odra pri neki zgradbi na Piazza Nuova v Trstu zidar Anton Parisini pet metrov globoko ter padel k sreči na kup peska. Vendar si je zlomil par kosti. Prepeljali so ga v bolnišnico.

— **Ubežen kaznjenec.** Miko Šajnović (Bajs) iz Pregrade, ki je imel v Lepoglavi prestati petletno ječo, je 4. t. m. pobegnil od dela na polju.

— **Prememba posesti.** Gospod Rud. Kokalj je prodal svojo hišo št. 23 v Kranju g. Francu Omersi ml. Hišo kleparja g. Theuerschuha je kupila gdčna. F. Polakova.

— **V Vinkovcih stavkajo dninarji,** uslužbeni pri neki zgradbi tamošnje gospodarske občine. Zahtevali so večje mezde. Občina je dala vse delavce, ki so pristojni v tuje občine, izgnati.

— **Hrvatsko gledališče ne pojde v Prago.** Ker so železnice odbile prošnjo za znižanje vožnine, menda hrvatsko narodno gledališče ne bo gostovalo v Pragi. Tudi poljsko in malorusko gledališče je iz istega razloga odpovedalo gostovanje.

— **Poštni debit je odvzela** bosenska deželna vlada socialno-demokratski »Slobodni Riječi«.

— **Slavna županstva prosimo, da nam blagovolijo takoj naznaniti eventuelne premembe sejmov, ker le na ta način moremo izdati natančen seznam sejmov v Novi družinski pratiki.**

Upravištvo »Slovenca«.

Stajerske novice.

š **Zmaga stavkujočih pivopivcev.** Pivopivci v Ljutomeru so vsled podražanja pive stavkali. Stavka je imela uspeh. Gostilničarji so cene znižali in sedaj pijo v Ljutomeru pivo za isto ceno kot pred petindvajsetimi leti.

š **Cerkovnik vlomilec.** Orožniki v Eibiswaldu so aretirali izprijenega cerkovnika Antona Potočnika, ki je na raznih krajih vlomil.

š **Toča in suša.** Dne 4. julija je v Šoštanju padala kot oreh debela toča. Padla je štiri prste visoko ter je obležala več ur. Polja so popolnoma izsušena. Fižol leži tako v zemlji, kot je bil vanjo spomladaj položen. Sena bo letos za okoli 40 odstotkov manj kot druga leta.

Ljubljanske novice.

ZVIŠANJE CENE PIVU IN LJUBLJANSKI GOSTILNIČARJI.

Včeraj popoldne ob dveh je bil napovedan v »Mestnem Domu« izredni občni zbor »Gostilničarske zadruga«, ki se je pa

pričel šele ob 2. uri 51 min. ob navzočnosti približno 120 gostilničarjev in gostilničarjev, dasi jih je v Ljubljani približno 240. Na shod so prišli tudi zastopniki kartela pivovarnarjev ljubljanski obč. svetnik dr. Oražen, Tyhač in Kosler. Otvoril in vodil je zelo burni občni zbor načelnik zadruga Tosti, ki je v dolgem govoru povedal, da je tirala sila ljudstva gostilničarje, ki so tirali odbornike in odborniki načelstvo, da je sklicalo občni zbor. Cen pivu nisem zvišal ne jaz, nobeden. Pomislite, leta 1895 smo se borili zoper deželno naklado, ki smo je plačali tekom trinajst let čez milijon. Gostilničarji ste sami krivi slabih razmer. Gostilničarji, ki so točili pivo po 11, so spravili tisočake, drugi pa imate revščino. Zdaj so prišli zopet pivovarnarji z 2 kronami. Ali boste zopet vzeli vse na svoje rame? Moramo-li vse prenesti? Nihče ni dvignil glasu, ko so povišali cene mesa, špehu, sladkorju itd. Ko pa pridemo birti, so pa nas vsi križali. »Rdeči Prapor« nas hoče pa obesiti. Pri sestanku se je podpisalo med 86 gostilničarji 78, da bodo povišali ceno za 4 vinarje pri vrčku. Nato pa prav pošteno zmerja tiste, ki niso držali besede. Po Tostijevem govoru prečita zapisnikar Pintar zapisnik o odobrovi seji, v kateri se je priporočalo gostilničarjem, naj podraže pivo pri vrčku za 4 vinarje. Tosti otvori razpravo. Zdaj govorite, da bomo videli našo revščino in na kakšen način bi se dala urediti stvar. Oglasi se k besedi g. Maček, ki pravi, da so vsi sklepi le, da se brišejo nam oči. Vpraša Tostega, če se je dvignila cena le za Ljubljano ali tudi za deželo. Tosti: »Naša zadruga posluša le za Ljubljano«. Maček očita načelniku, zakaj da ni poklical lani meseca septembra izvoljenega odbora, da se pogaja s pivovarnarji. Ko bi bil tisti odbor delal, bi ne bil imel kartel take moči. (Burno odobravanje.) Vpraša, zakaj se niso povabili na sestanek pri »Iliriji« vsi gostilničarji, in ne le nekateri. Niste delali, oboja vrata ste odprli na stežaj kartelu. Vpraša, kaj je s sklepi, po katerih naj se kupi za Ljubljano ena in za deželo ena pivovarna. Tosti pravi, da sega Maček pregledoko. Ni bil sam pri Koslerju. Maček je bil edin z nami. Delegati z dežele se vabijo, pa ne pridejo. Ves odbor želi Zadrugo pivovarno. Še danes bi dobil dovolj akcionarjev, ko bi ne vedel, da propade. Le na tovarno sodavice pomislite. Za vsak krajcar, za vsako besedo vam zleze srce v hlače. Krapež pravi, da je rekel pri »Iliriji«, da se bo moral pivo nekoliko podražiti in da pivovarnarji ničesar ne odnehajo. Maček naglašja, da bi bil mogel sklicati odbor občni zbor. Kenda nastopi nasproti Mačku. Pravi, da morajo gostilničarji razburiti ljudstvo in prodajati pivo po 24 vin. vrček in ljudstvu povedati, naj pije vino namesto piva. Pivovarnarji bi ne prodali piva in bi sami znižali cene. Tam, kjer se toči pivo po 20 vin. vrček, tam ga naj ljudstvo ne pije. Burni medklci. Ogorčenje. Kenda še govori, a ne čuje se nobena beseda. Oglasi se k besedi gospod Bole. Načelnik mu ne da besede, ker ni član zadruga. Bole: Imam pooblastilo svojega gospoda, ki je na orožnih vajah. Zastopnik obrtne oblasti mag. svetnik Šešek: »Niste član in nimate pravice, da govorite in glasujete.« Bole: »Ker ne smem govoriti tu, bom govoril pred tisoči«. Tosti: »Zapustite dvorano.« Bole: »Grem. Z Bogom.« Smeh. G. Fabjan: »Po 24 vinarjev naj se toči vrček po boljših gostilnah, po ljudskih pa ceneje. Jaz lahko prodajam pivo za vsako ceno, tudi zastonj ga lahko dam.« Ploskanje. G. Fabjan ostro graja tisto okrožnico, v kateri se grozi onim gostilničarjem z višjo ceno pivu, če ga ne bodo prodajali po 24 vinarjev vrček. Svetnik Šešek naglašja, da nima nihče pravice, ne zadruga in ne pivovarnarji, določati cene. Kenda: »Gospod Fabjan si ni pridobil denarja pri gostilni. Lahko da zastonj na vsak liter vina še vrček piva povrh«. Pok: »Načelniku sem rekel, naj skliče občni zbor, sklical je pa sestanek. Načelnik pravi, da so si tisti prihranili tisočak, ki so točili pivo po 11 krajcarjev. Jaz in Tosti sva ga tudi točila po 11 kr., pa nimava nič. Samo enega poznam, da ima tisočake in to je Krisci. Če se združijo lahko prajnice, se mi tudi lahko. Jaz ne vzamem nič več piva«. Nato pa vpraša, kdo je napovedal tiste kazni. »Pisal sem Koslerju in dobil sledeči odgovor: Sprejeli smo Vašo cenjeno zalepko in Vas prosimo, da se v zadevi točilnih cen sporazumete z gostilničarsko zadrugo, ker cene niso izšle iz pivovaren, temveč od zadruga. Obrambni zvezi pripadajoče pivovarne se morda (dūrfen) dogovore z gostilničarsko zadrugo in se hočejo zavezati, da takim gostilničarjem, ki hočejo konkurirati s tem, da se ne drže po zadrugi sklenjenih cen, p o o v a d b i i n z a h t e v i z a d r u g e, zaračunajo višje cene, kakor pa navadno, ali pa celo dobavljanje piva takim gostilničarjem popolnoma ustavijo«. Velik nemir. Tosti: »Pokažite pismo!«. Pok: »Tukaj je!«. Klici: »Ne dajte

jez rok«. Ogorčenje. Tosti, Krapež, Pintar in svetnik Šešek čitajo pismo. Ko se nekoliko pomire duhovi, pravi Maček, naj se govori le o kartelu. Ložar predlaga, naj se sklene resolucija na poslance vseh strank, naj odločno nastopijo proti kartelom v državnem zboru. Resolucija je pozneje soglasno obveljala. Tosti poziva pivovarnarje, naj bi eden ali drugi odgovarjal. Fabjan: »Naj bi jih vprašali, če hočejo znižati cene ali ne«. Tosti in Krapež: »Saj so tukaj.« Ljubljanski občinski svetnik dr. medicinae Oražen izjavi, da so kranjski pivovarnarji sami vezani na kartel in da niso upravičeni, da podajo kako izjavo. Kenda pravi, naj se drži cena 12 krajcarjev. Ljudje bodo pili vino. Pivovarnarjem ostane pivo. Pivci naj pijejo vino, dokler ne zniža kartel cen. Medklci: »To je vaše mnenje, ne pa mnenje manjših gostilničarjev«. Bradaška želi, naj pojasni načelnik, kaj da je s tistimi litografiranimi grožnjami in s pismom, ki ga je prečital Pok. Naj pojasni Tosti in Pok zadevo. Tosti pravi, da pivovarnarji niso hoteli odnehati. Odbor je mislil, naj pride nekaj zvišane cene na ljudstvo. Medklci: »Kaj je z globo?«. Tosti: »Globo je le grožnja«. Medklci: »Saj je dovolj, da se grozi«. Tosti: »Saj magistrat zaradi vode tudi grozi, ne kaznuje pa nobenega«. Bradaška: »Rad bi vedel, kdo je predlagal, naj zaračunajo pivovarnarji višje cene po ovadbi in zahtevi zadruga, ali pivovarnarji ali zadruga«. Tosti: »Pri zadrugnem sestanku se je o tem govorilo. Ne sme se pa vzeti vsaka beseda tako akademično«. Marenče: »Pogovori naj se, kako naj se toči pivo«. Bolec: »Kaj se bomo pogovarjali? Če ne dam po 10 krajcarjev piva, pa gre k Zeksarju«. Trontelj pravi, naj se cela akcija zaradi nesloge neha. Kenda: »Smejali se bodo pivovarnarji«. Tosti: »Naj se povišajo cene po 2 vinarja, ker je 4 vinarje preveč«. Bradaška: »Kakor hitro sklenemo povišanje, imamo konsumente proti sebi. Ako kartel noče z nami, moramo proti kartelu. Kupimo blago tam, kjer je ceneje«. Maček: »Naj bi tudi pivovarnarji povedali kaj«. Tosti mu odgovarja, člani zapuščajo dvorano. Maček: »Ja, gospod načelnik, če boste sami govorili, bodo šli vsi člani vun«. Nato prečita zapisnikar znane pogoje pivovarniškega kartela. Ob navzočnosti 83 članov se prične glasovanje. Odborov nasvet, naj se prodaja pivo po 2 v. dražje pri vrčku, ne dobi večine. Bradaška: »Edin odgovor na kartel je bojot kartelu«. Svetnik Šešek: »Tega predloga tudi ne morem dopustiti, ker je vsaka sila prepovedana«. Bradaška: »Predlagam: Vsakdo, ki zmore to, naj opusti kartel in jemlje pivo pri pivovarnah, ki niso v kartelu«. Pritrjevanje. Velik nemir. Tosti in Krapež zvonita. Šum je tak, da se ne čuje, ko se dá na glasovanje Bradaškovo predlog. Tosti končno zakliče: »Kdo je za bojot pivovarnarjev?«. Klici: »Vsi! Vsi!«. Tosti: »Predlog je sprejet. Zaključim občni zbor«. Po občnem zboru pa je rekel g. Kenda: »Zdaj se bodo klali gostilničarji med seboj. Veliko jih bo propadlo. Jaz nastavim vrček za 8 krajcarjev, ker je taka sloga. Pivovarnarji se nam bodo pa smejali v pest«.

Ij **Danes ob 8. uri zvečer** se vrši v hotelu »Union« dobrodelni koncert za pogo-relce na Bledu. Koncert priredi častniški zbor 27. pešpolka. Opozarjamo še enkrat slavno občinstvo na ta dobrodelni namen.

Ij **Veliki generalštab** je končal svoje veliko potovanje in se vrača jutri zopet na Dunaj. Med potjo izstopi jutri ob pol 3. uri popoldne v Ljubljani in ima skupen obed v veliki dvorani hotela »Union«. Med gosti se nahaja tudi sam šef generalnega štaba, podmaršal Conrad pl. Hötendorff.

Ij **Nesreči.** Posestnikov sin Peter Verbič iz Trzina je pripeljal včeraj s svojo materjo na semenj prašiče. Pred domobransko vojašnico na Poljanski cesti se je konju pretrgala prsna veriga, nakar je pričel tako dirjati, da so se pretrgale tudi vajeti in sta oba padla z voza. Na sejmišču se je konj odpel od voza in dirjal na Poljanski nasip, kjer so ga prijeli. — Dne 5. t. m. se je peljal ritmojster gosp. pl. Gleser s svojo ekvipažo po Bohoričevih ulicah, kjer so konji na vogalu Japljevih ulic zapeljali na kup peska, vsled česar se je ekvipaža prevrnila in se ritmojster na levi nogi tako poškodoval, da je moral v garnizijsko bolnišnico.

Ij **Socialna demokracija.** Socialnode-mokratični strokovni tajnik je postal idrijski Anton Kristan, ki se je preselil v Ljubljano.

Ij **Kinematograf za pogorelce na Bledu.** Kinematograf »Edison« priredi v petek dobrodelni koncert, katerega čisti dobiček je namenjen za pogorelce na Bledu.

Ij **Umrla je** v tivolskem gradu gospa Marija Altmann, stara 95 let. — Umrla je gospodična Emilija Schuster, stara 65 let.

Ij **Izsleden** je bil včeraj 15letni tesarski pomočnik I v a n J e ž iz Podutika, ka-

teri je v soboto kupil v trafiki g. Gregoričeve na Dolenji cesti z bankovcem za 50 K za 20 vinarjev svalčič in dobil preveč nazaj 79 K 80 h. Ko bi bil fant prinesel na naš poziv denar nazaj, bi mu ne bilo treba sedeti svoj čas v zaporu. — Brezposelnega brivskega pomočnika L u d o v i k a P e r k o t a so vtaknili pod ključ, ker mu je mati dala 29 K denarja, da bi rešil iz zastavnice srebrno uro z zlato verižico. Perko je uro sicer rešil, a jo je pozneje hotel prodati. Perkota išče tudi okrajno sodišče v Škofji Loki v policijski tiralnici.

Ij **Našla je** učiteljica gdčna. Cecilija Tönbaumova v frančiškanski cerkvi žensko ročno torbico z 154 kronami in jo oddala pri magistratu. Pozabila jo je bila tam gdčna. Ivana Cundrova.

Ij **Drag krompir.** Danes so prodajali na ljubljanskem trgu krompir 100 kg po 16 do 18 kron.

Ij **Najdeno kolo.** V Spodnji Šiški se je našlo skoro novo kolo. Dobi se pri županstvu v Spodnji Šiški.

Ij **Imenovanje pri sodišču.** Pisarniški oficijant deželnega sodišča v Ljubljani Josip Rus je imenovan c. kr. sodnim kancelistom v Kranjski gori.

Razne stvari.

Grozen samoumor.

Monakovski kolarski pomočnik Jurij Lesko položil je glavo v posteljo, v kateri so bili trije s smodnikom in vodo nabiti možnarji, ki so ga raznesli na kosce.

Razsodba v razpravi Waszynski.

Znani vlomilec Waszynski je zaradi uboja, vlomov in zaradi drugih prestopkov obsojen v desetletno ječo. Njegova žena je dobila enoletno, Adamski pa osemletno težko ječo; štirje obtoženci so obsojeni v ječo od enega do petih let, en obtoženec pa v dvemesečno ječo. Oprostili so štiri obtožence.

Požar v Boryslavu.

»Glos« poroča, da je bil »City«-rov zažgan, da se prepriča večja produkcija petroleja.

Telefonska in brzojavna poročila.

POLOŽAJ V PARLAMENTU.

Dunaj, 8. julija. Tekom dopoldneva se je posvetovalo odposlanstvo nemško-čeških poslancev z justičnim ministrom Kleinom in ministrskim predsednikom Beckom. Vsled obljub, katere je nemško-češkim poslancem dala vlada glede imenovanj nemških sodnikov na Češkem in ker je obljubila za Nemce ustanoviti v Trutnovu posebno okr. sodišče, bodo češko-nemški poslanci umaknili svoje nujne predloge. Popoldne ob 4. uri se vrši posvetovanje načelnikov klubov o programu zborničnega dela za konec zasedanja, ki bo trajalo skoro gotovo do konca prihodnjega tedna. Zbornica nadaljuje debato o socialno-demokratskem nujnem predlogu glede splošne enake direktne volivne pravice za deželne zbore.

ZA NIŽJE DRŽAVNE USLUŽBENCE.

Dunaj, 8. julija. V današnji seji državne zbornice je zahteval finančni minister naknadni kredit 4½ milijona kron za poplavljanje položaja državnih slug v ožjem smislu, za katere je nameravana popolna reforma plačilnega sistema in zboljšanje plač za vse kategorije nižjih poštinskih uslužbencev, varnostne straže v širšem pomenu, za kancelijske oficijante, številne kategorije državnih uslužbencev, kar bi znašalo za državo na leto 18 milijonov kron novih izdatkov. Finančni minister je izjavil v imenu vlade, da je ta svota najskrajnejše, kar more vlada dati in da je za dolgo časa s tem vsako zboljšanje plač odpravljeno.

DAVEK NA POSLOPJA.

Dunaj, 8. julija. V današnji seji državne zbornice je predložil finančni minister predlogo o reformi davkane poslopja. Predloga znižuje davek na 18½ milijona.

DELEGACIJI.

Dunaj, 8. julija. Delegaciji bodeta zborovali koncem septembra v Budimpešti.

IZ GORICE IZGNAN ZARADI PROVO-CIRANJA SLOVENCEV.

Gorica, 8. julija. Policija je iz Gorice izgnala nekega Anatola Prenčiča, Laha (!) iz Pulja, ker je napadel Slovence ob pri-liki nedeljske veselice.

DALMATINKE ŽELEZNICE.

Dunaj, 8. julija. Derschatta je dolgo konferiral z Vukovičem in Biankinijem glede na dalmatinske železnice. Poslanca sta ministru posebno priporočila progo Spljiti-Aržano.

S SLADOLEDOM ZASTRUPljeni.

Trst, 8. julija. Tu se je zastrupilo 6 oseb, ki so kupile in jedle sladoled od ne-

Velika serijska prodaja! 60% nižje cene pri vseh poletnih predmetih, kakor tudi: batist za dame, platnina, kostumi iz svitlega blaga, pique in platnena krila, dalje bluže s čipkami in iz batista, lister za gospode in dečke ter perilno blago za obleke kakor tudi blago za lahne poletne obleke.

„Angleško skladišče oblek“
O. BERNATOVIČ 1326 29
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

kega počestnega prodajalca sladoleda. Zastrupljene osebe so prepeljali v bolnico.

ZRTVE ŽELEZNIŠKE NESREČE V DEBRECINU.

Debrecin, 8. julija. Danes so se žrtve včerajšnje železniške nesreče pomnožile za tri osebe, ki so v bolnišnici umrle. Bati se je še nadaljnjih žrtev, ker je položaj nekaterih ranjenih oseb nevaren.

KOŠUT OBOLEL.

Karlovi vari, 8. julija. Košut je obolen za protinu. Že tri dni ni zapustil sobe.

OSEMURNI DELAVNIK ZA RUDARJE.

London, 8. julija. Zastopniška zbornica je odobrila z 390 proti 120 glasovi zakon za osemurni delavnik rudarjem.

SESTANKI.

Pizen, 8. julija. Baje se bo predsednik francoske republike, Fallières, po sestanku s carjem na povratku v Marijskih Laznih na Češkem sestel tudi s kraljem Edvardom.

Peterburg, 8. julija. Ruski minister za zunanje zadeve, Izvolskij, se septembra meseca v Karlovih varih sestane z baronom Aehrenthalom.

RUSKO BRODOVJE.

Peterburg, 8. julija. Duma je dovolila 4.200.000 rubljev za nove ruske bojne ladje.

VOJAK ZBLAZNEL NA STRAŽI.

Szatmarnemethy, 8. julija. Vojak Erdes je zblaznel na straži. Streljal je na mimoidoče in na stražo, ki ga je hotela izmenjati. Zadel ni nikogar. Odpeljali so ga v bolnišnico.

VELIKE NEREDNOSTI V ITALIJAN-SKEM NAUČNEM MINISTRSTVU.

Rim, 8. julija. Preiskovalna komisija, ki preiskuje razmere v naučnem ministrstvu, kjer je gospodaril svoj čas Nasi, je prišla na sled velikim in grdim nerednostim od strani uradnikov.

JADRANSKE ITALIJANSKE VAJE.

Jakin, 8. julija. Semkaj je dospel šef generalnega štaba, general Pollio, k velikim vajam. Namen teh vaj je proučiti, kako se dá ubraniti doline gornje Tibere pred sovražnikom, ki se je izkrcal na jadranski obali, ki nima nobenih brodogradnih opirališč. Gre se za to, da se prouči, kakšnega pomena je jakinsko pristanišče, katero so pred leti začeli razorožiti, dočim ga zdaj zopet popravljajo, češ, da je dobro opirališče za brodovje.

DI RUDINI UMIRA.

Rim, 8. julija. Bivši minister di Rudini umira.

**„Znižana cena
„Leposlovni knjižnici“.**

„Leposlovna knjižnica“ izhajala bo v prihodnje bolj poredkoma in ne bomo izdali letos nobenega zvezka več, da ne preobložimo naročnikov s pre-

pogostim dopošiljevanjem. — Ker nam je pa mnogo na tem, da se zviša s prihodnjimi zvezki število naročnikov in dosežemo na ta način prav nizke cene prihodnjih zvezkov, smo se odločili, obrniti splošno pozornost občinstva na „Leposlovno knjižnico“ s tem, da znižamo za kratek čas ceno dosedaj izdanih zvezkov. Cena teh zvezkov je bila sicer tudi dosedaj že skrajno nizka, treba je upoštevati samo to, kar nudi „Leposlovna knjižnica“: število strani, lepa oblika itd.

Kdor se torej hoče poslužiti te prilike in prejeti spodaj označene zvezke po skrajno nizkih cenah, naj se oglasi še pred koncem tekočega leta; — daljšega obroka za naročilo nam ni mogoče postaviti, ker bodo nekateri zvezki kmalo pošli. Kdor kaj naroči in hoče postati tudi za prihodnje zvezke naročnik „Leposlovne knjižnice“, naj to pri naročilu posebej označi; sicer pa s tem še ne bo obvezan sprejeti vse zvezke, ki bodo izšli. 1603 3

Po znižani ceni se dobi:

Mož Simone. Roman iz francoščine Champol-Levstik. 304 strani, samo K 1'40.

Krasna, silno zanimiva povest; takoj pri prvi strani nas obvlada radovedna napetost in nam ostane dokler nismo povest prečitali in odložili. — Lepa Simona je prisiljena omožiti se z možem ostudnega obraza; ona se pa zaveda dolžnosti zakonske ljubezni, katere se vsled močve plemenitosti razvije počasi iz strašne čutne apatije, tudi čustveno, v gorko simpatijo.

Razporoka. Roman iz francoščine Bourget-Kalan. 300 strani, mesto K 2'—, samo K 1'20.

Krasen prevod se lepo prilega finesi Bourgetovega sloga.

Dalje sledeči svetovno znani, globoko zamišljeni spisi, katere so slov. časopisi že obširno ocenili: **Ponižani in razžaljeni.** Roman v štirih delih in z epilogom. Iz rusčine Dostojevski-Levstik. XXII + 501 stran; mesto K 3'—, samo K 1'80.

Stepni kralj Lear. Povest. Iz rusčine Turgenjev-Fran J. in **Hiša ob Volgi.** Iz rusčine Stepnjak-Jurca. 188 strani; samo K —80.

Kobzar. Izbrane pesmi z zgodovinskim pregledom Ukrajine in s pesnikovim življenjepisom. Iz rusčine Sevcenko-Abram. III + 288 strani; mesto K 2'40, samo K 1'—.

Hajdamaki. Poem z zgodovinskim uvodom o Hajdamaščini (Kobzar II. del) Sevcenko-Abram. 152 strani; mesto K 1'50, samo K —90.

Straža. Povest. Iz poljščine Prus-Virant. VII + 327 strani; mesto K 2'40, samo K 1'40.

Kdor želi vezane zvezke, naj to na naročilnici označi, vezava se posebej računa in velja za vsak zvezek elegantno celoplatno vez. K —90.

Vsi zvezki naenkrat naročeni se zaračunajo še ceneje in sicer K 8'— broširano. Povdarjamo pa, da veljajo te cene samo do konca tekočega leta in ima ta ugodnost samo namen vzbuditi v širših krogih splošno zanimanje za „Leposlovno knjižnico“.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

TRŽNE CENE.

Budimpešta 8. julija.

Pšenica za oktober 11'24
Rž za okt. 9'46
Oves za okt. 8'52
Koruza za maj l. 1909 7'28

Efektiv: 10 ceneje.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m, srednji sračni tlak 736'0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padačina v 24 urah
7	9. sveč	735'2	17'6	brezvetr.	obl.	0'5
8	7. sjutr.	36'4	15'2	sl. jvjvzh.	jasno	
	2. pop	35'3	26'2	sr. jzah.	"	
Srednja včerašnja temp. 17'9°, norm 19'5°.						

Lepo posestvo s trgovino z mešanim blagom na deželi blizu Ljubljane tik farne cerkve in šole, je zaradi družinskih razmer takoj na prodaj.

Več se izve pri **Marjeti Virk, Ljubljana, Ravnikarjeve ulice 3.** 1642 3—1

Učenca=

sprejme **A. SUŠNIK**, trgovina z železnino in špecerijskim blagom, **Ljubljana, Zaloška c. 21.** 1644 2—1

Učenca

poštenih staršev sprejme takoj za krojaški obrt **Podlipnik Frano**, krojaški mojster v **Šiški.** 1652 1—1



Proda se za 3500 kron

zidana hiša in nekaj zemljišča v **Krtini pri Domžalah.** Hiša ima lepo lego ter je pripravna za trgovino, gostilno, kakor tudi za vsako drugo obrt.

Tretjino pogojne cene bi bilo plačati takoj, ostanek pa v letnih obrokih.

Natančneje se poizve pri **dr. Pirou**, odvetniška pisarna v Ljubljani. 1257 24—15



Velika zaloga oblek

za gospode in dečke.

Stalne, na vsakem predmetu označene cene.

A. Kunc, Ljubljana, Dvorni trg št. 3.

595 38

= PISAR =

oženjen, z malo pokojnino, več slovenskega in nemškega jezika ter računstva išče službo v kakaj pisarni. — Več se izve v upravnistvu „Slovenca“ pod „št. 300“. 1649 3—2

Gospodična

srednje starosti, izolirana, z dobrimi izpričevanji, izurjena v gospodinjstvu, želi iti k odlični osebi, najraje k duhovniku, tudi na deželo.

Ponudbe pod **»Dežela 99«** v Trst, glavna pošta, restante. 1653 1—1

= Mizarske = pomočnike

sprejme takoj v stalno delo; stanovanje in hrana prosta; plača po zmožnosti; **M. Gogala, mizar, Bled.** 1654 3—1

= Acetilen. =

Podpisani napeljuje najceneje

acetilenovo razsvetljavo

popravlja in predeluje stare aparate po naj-novejšem sistemu. 1655 1

Slavnemu občinstvu se priporoča.

JOSIP OZIMEK

koncesionirani plino- in vodovodni inštalater **Dolenja vas pri Ribnici, Dolenjsko.**

Priznana najboljša
:: delavnica ::
za izdelovanje oblek
:: po meri. ::

Velika zaloga domačega in pristno angleškega blaga.

1252 14

Ponudimo vsako poljubno množino:

zidarske strojne opeke, zarezane strešnike (sistem Marzola)
(za privezanje ali pribitje na late, torej popolnoma varne proti nevihti.

Portland-cement najboljše vrste, peči, štedilniki in drugi stavb. material.

F. P. VIDIC & Komp., Ljubljana.

Podružnica v Spljetu.

Glavna glavnica 11 K 2.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice št. 2

sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po

4 1/2 %

Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica v Celovcu.

Rezervni fond 11 K 200.000.

Državni zbor.

Dunaj, 7. julija.

Pred zaključkom.

Danes se odloči, ali vlada morda že ta teden zaključi državni zbor ali pa zbornica reši še nekaj zakonskih načrtov ta in bodoči teden. Ravno kar so zbrani na čelniki vladnih strank pri ministrskem predsedniku, da najdejo pot iz zagate. Pot pa je takoj prosta, ako nemški poslanci s Češkega umaknejo svoje nujne predloge.

Danes so zborovali nemškočeški poslanci, pa se niso odločili. Vsled tega je bila tudi seja nemško-narodne zveze brez uspeha. Pač so nemški poslanci iz planinskih dežel svojim tovarišem s Češkega brali levite, češ, da so se prenelili s svojimi predlogi. Pomagale pa le niso lepe besede, ker nemški radikalec Pacher ne umakne svojega predloga. Ako pa ta predlog pride v razpravo, potem je ogenj v strehi. Češki poslanci takoj odgovore z nujnimi predlogi, in babilonska zmešnjava je gotova.

Pač se govori, da utegne odstopiti nemški minister Prade in da bi mu bil naslednik poslanec Pacher. S tem bi se začasno pomirili duhovi, na jesen pa se razljutiti še z večjo silo.

Pa je še drugi razlog, ki utegne prisiliti vlado, da še ta teden zaključi državni zbor. Prihodnjo nedeljo prirede Nemci na Češkem nad 40 protestnih shodov, na katerih bodo govorniki grom in peklo klicali na vlado in Čehe. Ob enem pa je sklenil češki narodni svet, naj češke občine prirede enake demonstracije proti Nemcem. Naravno je, da bi si bodoči teden tudi v zbornici češki in nemški poslanci ne segali v roke, ampak v lase. V teh razmerah vladi res ne kaže drugega, nego da čimprej zapre vrata zbornice.

Nujni predlogi.

Danes je zbornica soglasno sprejela nujni predlog poslanca Elderša, naj vlada v doglednem času predloži reformo delavskega zavarovanja. Češki poslanec dr. Šramek je izražal željo ogromne večine poslancev, da se mora obenem zagotoviti starostno zavarovanje tudi rokodelcev in kmečkih posestnikov. Sicer se tudi socialni demokratje ne upirajo tej opravičeni zahtevi, ugovarjajo le, da zavarovanje samostojnih rokodelcev in kmetov vsled pomanjkljivosti priprav ni še zrelo vprašanje. To vprašanje pač ni jednostavno, toda z dobro in resno voljo se more izvršiti tudi to prepotrebno in prevažno socialno politično delo. Vlada je obljubila, da dne 3. novembra predloži načrt zakona glede na starostno zavarovanje.

Beli fosfor.

Nato je zbornica tudi soglasno sprejela nujni predlog dr. Adlerja, naj se prepove beli fosfor v tovarnah. Dr. Adler je obširno utemeljeval svoj predlog, podpirali so ga dr. Velich in Schmied. Trgovinski minister dr. Fiedler je naglašal, da vlada pripravlja načrt zakona in primerne naredbe v varstvo delavcev v tovarnah s fosforom.

Sedaj se vrši razprava o nujnem predlogu soc. demokratov, ki zahtevajo splošno in enako volivno pravico tudi za deželne zbore. Sedaj govori predlagatelj dr. Soukup. Razprava se prekine ob tričetrt na šesto uro zvečer.

Državna žganjarina.

Danes so se zbrali v posvete poslanci južnih dežel, ali in kako bi bilo mogoče za dežele dobiti večje državne prispevke. Dr. Steinwender je predlagal, naj se zakon iz leta 1901 toliko izpremeni, da se zviša davka od žganja za 30 vin, ves dohodek pa razdeli deželam. Tej zahtevi bi vlada morda ustregla vsaj za eno leto, ker drugo leto itak poteče imenovani zakon. Pri tem razgovoru se je zopet pokazalo, da je toliko misel, kolikor glav. Eni so se brezpogojno izrekli proti vsakemu zvišanju državne žganjarine; drugi bi se sprijaznili s predlogom, ko bi se zvišala množina davka prostega žganja tistim posestnikom, ki iz svojih pridelkov kuhajo žganje. Razšli smo se brez pravega sklepa. Mnogi poslanci pač sodijo, naj si vlada ubija glavo. To je le deloma res, istina pa je tudi, da se morajo poslanci zediniti v načrtu ter ga naznaniti vladni. S samim kričanjem o visokih davkih ne pridemo nikamor.

Naši poslanci

so stavili na vlado več vprašanj. Poslanec dr. Korošec, Roškar in drugi so vprašali notranjega ministra z ozirom na samostojne kmečke delavce glede na sedanjo podporno akcijo na Štajerskem. Poslanca Roškar in dr. Korošec sta vprašala finančnega ministra, če misli zaradi suše na Spod. Štajerskem ustaviti davčne eksekucije in pobiranje davkov. Poslanec Grafenauer in

tovariši so pa vložili na notranjega finančnega in justičnega ministra interpelacijo glede na jezikovno poslovanje pri dopisovanju s slovenskimi občinami.

Beckova pogajanja s strankami.

Ministrski predsednik Beck še vedno upa, da izvede svoj program. Ne boji se, če tudi poleg nemških druge stranke obravnavajo nar. vprašanja. Beck pravi, da bo zbornica zborovala do konca julija in da ne zaključi prej zasedanja, dokler ne dobi rekrutov in se ne rešita zakonska načrta o melioracijski postavi in pa pooblastilna postava o špiritovem kontingentu. Nemci so v zadregi. Klein je Nemcem glede na imenovanja sodnikov zelo naklonjen. Nemški radikali pritiskajo na druge nemške stranke, da se ne udajo. Beck se je ves dan posvetoval ne le z Nemci, marveč tudi z voditelji malone vseh večjih strank, kakor tudi s poslanci, ki so vložili nujne predloge. Jutri se vrši konferenca klubovih načelnikov. Beck je rekel češkim poslancem, da upa rešiti dnevni red. Klofaču je Beck naznanil, da se sliče češki deželni zbor v sedemtedensko zasedanje 10. septembra, delegacije pa prično zborovati 25. septembra v Budimpešti. Ob 8. uri zvečer se je Beck še posvetoval dve uri s Pacherjem. Obljubil mu je, da hoče proučiti pritožbe čeških Nemcev in jim ugoditi v nekaterih točkah. Nemški alpski poslanci upajo, da umakne jutri Pacher s primerno motivacijo svoj nujni predlog. Pri jutrajšnji konferenci nemško-čeških poslancev namerava nek nemški minister apelirati na poslance, naj umaknejo svoje nujne predloge in jim obljubiti, da se reši vprašanje o imenovanju uradnikov v Nemcem povoljni obliki.

Poročila o krizi.

»Nowa Reforma« poroča, da je popolnoma omajano stališče Korytowskega, ki je popolnoma izgubil svoj vpliv v ministrstvu, zbornici in v »Poljsk. kolu«. Med poslanci se govori, da če odstopi Korytowski, bo vodil začasno finančno ministrstvo sekčni načelnik Gruber, nato pa postane finančni minister guverner »Avstro-Ogrske banke« Bilinski, guverner »Avstro-Ogrske banke« pa postane kak Madžar. (Wekerle?)

Ministrstvo javnih del.

Jutrišnja »Wiener Zeitung« objavlja postavu, po kateri prične 8. t. m. poslovati ministrstvo javnih del. Cesar je imenoval za sekčnega načelnika v novem ministrstvu dosedanjega sekčnega načelnika v naučnem min. dr. Wickenburga, nadalje stavbnega ravnatelja dr. Bergerja, ministerialnega tajnika poljedelskega min. Karola pl. Webera in min. tajnika v naučnem in. dr. Adolfa Müllerja. Obrtno pospeševalnemu uradu bo pa predsedoval z naslovom predsednik sekčni načelnik dr. Viljem Exner.

Na pomoč pogorelcem na Bledu!

Dne 29. junija ob 2. uri popoldne je nastal ogenj v vasi Grad občine Bled. Vsled suše in vetra se je hitro razširil in v kratkem času je stalo v plamenu 35 hiš z gospodarskimi poslopji vred in zgorelo do tal vključno temu, da so prihitele na pomoč bližnje in bolj oddaljene požarne brambre in da je mnogo zdravih gostov z vso požrtvovalnostjo pomagalo gasiti.

Prebivalci so si rešili komaj življenje, zgorelo jim je pa sicer vse, oprava, obleka, orodje, in poginilo je mnogo živine.

Vsa škoda se ceni okoli 400.000 K in je le en del prebivalcev za nizke zneske zavarovan.

Še le ko je vojaštvo, 200 mož 27. pešpolka, na večer došlo, se je požar omejil in za silo pogasil.

Da se silna potreba tako hudo prizadetega prebivalstva olajša, se je takoj pod pokroviteljstvom Nj. prevzvišenosti kneza Ernesta Windisch-Grätzta sestavil pomožni odbor za nabiranje prispevkov.

Treba je nagle in po možnosti izdatne pomoči.

Vdano podpisani pomožni odbor torej prosi, da bi se mu blagovolili čimprej doposlati primerni podporni zneski.

Pomožni odbor za pogorelce na Bledu.

Bled, 6. julija 1908.

× × ×

Darovi za nesrečne pogorelce na Bledu, došli v roke župnika J. Oblaka: a) v denarjih: Marija Frtin, Zasip 10 K; Ant. Rihar, Mengeš 10 K; Fr. Ozkodolinc, Železniki 6 K; Fr. Stenta, Ljubljana 30 K; Fr. Žvan, Ljubljana 50 K (po naročilu); dr. Andrej Karlin, Ljubljana 20 K; dr. Josip Gruden, Ljubljana 20 K; Tom. Kajdiž, Ljubljana, 10 K; Uprava »Slovenca«, 20 K; J. Vidic, Vrhnika 5 K; I. Potokar, Vrhnika 1 K; F. Jesenko, Vrhnika 4 K; dr. Jan. Svetina, Ljubljana 50 K (po naročilu); Karl knez Windisch-Grätz 100 K; Alojzij Wester, Slavina 40 K (po naročilu razdeliti); Andr. Ažman, Postojna 5 K; Jožef Grošelj, Ljubljana, 10 K; Robert knez Windisch-Grätz 200 K; Jož. Pogačnik, drž. poslanec 50 K; dr. Ivan Šusteršič, drž. poslanec 50 K; grofinja Csaky, Bled 50 K (po naročilu); Franc Gertner, Železniki, 10 K; Karl Ruech, Tržič, 10 K; Neimenovan, Gornjavas 20 K; Anton Rudolf, Ljubljana 10 K; Biščak Jožef, Šmihel 30 K; Gnidovec Karl, Št. Vid 30 K; Lotrič Fr., Češnjica 5 K; Neimenovan, Dolenjsko 80 K (po naročilu); dekan S. Novak, Radovljica 50 K (po naročilu); P. Al. Žužek, superior, Ljubljana 10 K; Neimenovan, Štajersko, 20 K; Marinič Fr., Kojsko, 5 K; prof. Anton Zupančič, Ljubljana 20 K; superior Fr. Javšovec, Ljubljana 10 K; Ivan Leben, fotograf, Ihan 2 K; Fr. Cerar, Domžale, 3 K; prof. dr. Fr. Perne, Kranj 5 K; I. Stenovec, Duplje 10 K; Agnola Angela, Ljubljana 10 K; Jan. Karlin, Škofja Loka 10 K; dekan Schweiger, Leskovec 20 K; Ign. Zupanc, Predoslje 10 K; Jur. Karlin, Sorica 10 K; gospa Uršula Souvan, Ljubljana 100 K; župan I. Burja, Boh. Bela 20 K; neimenovan po župniku M. Mraku 120 K (po naročilu); Mrak Jakob, Naklo 10 K; Jož. Jenko, Ljubljana 10 K; družba sv. Mohorja, Celovec 500 K; gospa Jos. Hotschevar, Krško 400 K; Mih. Mihelič, Ljubljana 10 K. — b) v blagu: gosp. Ant. Rihar, Mengeš, zavitek obleke; gospa Mel. Luckmann, Bled, zavitek obleke; gospa pl. Battisti, Bled, dva avitka obleke; gospa Pressl Nina, Ljubljana, košara obleke; gospa Košenina, Ljubljana, zavitek obleke; gospa Lenger, Žiri, zavitek obleke; gosp. Sim. Pogačar, Ljubljana, zavitek obleke.

Malo stanovanje

se oddaja za mesec avgust na Tržaški cesti št. 4. Stanarina znaša 140 K. 1635 3—3

Sir domačega izdelka

ki ga ima vedno v zalogi v poljubni množini, najboljši kakovosti ter ceneje kot kjerkoli drugod, priporoča velenjenemu občinstvu v Ljubljani in okolici 1572 3

velespoštovanjem

Mlekarska zveza v Ljubljani.

= Hlebi so od 12 do 35 kg težki. =

Cenik na zahtevo brezplačno in franko.

Solidna postrežba!

Izborna blago!



Odlikovano
v Parizu:

se dobi v sodih od 60 litrov naprej po prav primerni ceni v zanesljivi kakovosti v

veležanjarini in
rektifikarni sadja

M. Rosner & Co.,
Ljubljana,
Spod. Šiška, poleg Kosler-
jeve pivovarne.

Na prodaj sta dve hiši

tik Celja, še več let davka prosti, ena z dobro obiskano branjarijo, cena 6500 gld.; druga v prvi vrsti pripravna za gostilno ali vsaktero obrt, cena 500 gld. Vsaka z obširnimi zelenjadnim vrtom in vsem potrebnim oskrbljena. Natančneje pove Ivan Karba, Celje, Gaberje 104, Štajersko. 1608 3—2

Trgovina

z mešanim blagom, jako dobro vpeljana, na zelo prometnem kraju v Ljubljani, se pod jako ugodnimi pogoji odda takoj ali za avgustov termin; potreben kapital 3000 do 4000 kron. Naslov pove iz prijaznosti uprava »Slovenca«. 1645 3—2

Naprodaj je

1614 8—2

nova hiša

močno zidana, obstoječa iz 5 sob, 4 kuhinj in shramb. Zraven je lep sadni vrt. Hiša je pripravna za vsacega. Proda se po jako ugodni ceni. Natančneje se poize v Rožni dolini št. 203.

Gimnazijski konvikt

benediktinskega samostana Št. Paul.

V lepi zdravi legi v lavantinski dolini, Koroško, (ob državni železnici Zeltweg-Celje.) Javna, popolna gimnazija in zasebni pripravljavni tečaj. Konvikt je vsled prezidave znatno povečan; razsežne naprave za mladinske igre in telesne vaje; najmodernejše kopalne priprave, elektriška razsvetljava itd. Za pevce znižane cene. Prospekti se dobe pri predstojništvu konvikta. 1316 8—5

IVAN PENGOV

podobar, izdelovatelj oltarjev itd.

naznanja prečistiti duhovščini, cerkvenim predstojnikom in dobrotnikom, da je prevzel znano 2795 53—10

podobarsko delavnico

umrlega g. And. Rovšeka,

Kolodvorske ulice šte. 20.

Priporočam se in zagotavljam, da bodem vestno izvrševal svoj poklic in prosim za zaupanje. Nekom 10letnega praktičnega dela pri rajnkem g. Rovšekem pridobil sem si toliko spretnosti, da se bode v pridobitje ravno tako solidno in kvektor mogoče po nizki cenf izdelovati, kakor se je dosedaj.

Predstave se vršijo
v delavnikih od 5.
do 9. ure popoldne,
ob nedeljah in praz-
nikih od 10. do 11. ure
predpoldne in od 3.
do 9. ure popoldne.

Kinematograf EDISON

!! Dunajska cesta nasproti kavarne „Europa“. !!

Danes v sredo nov spored.

168

Vsak četrtek in
soboto od 3. do
6. ure popoldne
predstava za
dijake po zni-
žani ceni. !!

Istrska vina

Muškat beli, belo vino, teran, rudeče vino,
kakor tudi najfinejši

tropinovec

se dobi pri lastniku

Anton Ferlan di Giorgio

1009 24-21

Rovinj, Istra.



Omare za led

za gostilničarje in zasebno porabo
prodaja

G. A. Klappacher,
Celovec. 1340 12-12

— Ceniki zastoj in franko. —



C. kr. oblastveno potrjeno 18 54

učilišče za krojno risanje

Franja Jesik

Ljubljana, Stari trg št. 28.

● Dobl se tudi kraj po životni meri. ●



Singerjevi šivalni stroji

kupujejo naj se le v naših trgovinah, ki se
poznajo po tem znaku. 693 33



Ne dajte se zapeljati po reklami, ki ima edini
namen, prodati že rabljene stroje ali take dru-
gih tvrdk, zlorabeče ime **Singer**, kajti naših
šivalnih strojev ne oddajamo prekupovalcem,
marveč jih običajno naravnost prodajamo.

Singer Co., akc. družba za šiv. stroje
Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 4.

Absolviran šestošolec

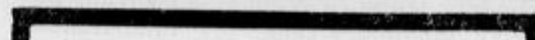
se sprejme kot

aspirant

v lekarno. — Pogoji pismeno.

J. R. Hočevar, lekar
Vrhnika.

1609 3-3



Zastoj

zahtevajte moj ilustrirani
cenik o urah, zlatini, sre-
brnini itd.

Drag. Heger
urar, juvelir in graver.
Oslek I. Kapucinska ul. 4, (Slavon.)



Relifni križevi pot za farno cer-
kev Homec pri Kamniku.

Dragotin Hrovat

1548

Stob-Domžale

10-3

se toplo priporoča prečastiti duhovščini,
cerkvenim predstojnikom in prijateljem
umetnosti za izdelovanje

altarjev, križevih potov, po-
dob in vseh v to stroko
spadajočih del, kakor tudi v
prenovljenje starih altarjev,
podob itd.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Subskripcija

na 2.500 delnic četrte izdaje Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani
po K 400.— nominale v skupnem znesku K 1.000.000.—.

Redni občni zbor delničarjev z dne 6. marca 1907 je sklenil spre-
membo § 4. bančnih pravil in povišanje delniške glavnice od dosedanjih
K 2.000.000.— na K 3.000.000.— z izdajanjem 2.500 komadov novih
polno vplačanih na imetnika se glasečih delnic po K 400.— nominale.

Ob enem je pooblastil upravni svet, da razpiše zadevno subskripcijo,
kadar bo to smatral za nadaljni razvoj banke potrebnim.

Ta sklep je odobrilo c. kr. ministerstvo notranjih zadev spo-
razumno s c. kr. finančnim ministerstvom z odlokom z dne 30. maja
1908 št. 12.278.

§ 10. odd. 4 bančnih pravil predpisuje, da vloge na knjižice ne smejo
presežati dvojnega zneska vplačanega delniškega kapitala. Ker pa znaša
sedanje stanje vlog na knjižice že čez K 4.000.000.— in nadalje z ozirom
na bližajočo se otvoritev podružnice v Trstu, je sklenil upravni svet raz-
pisati subskripcijo v roku od 1. do 15. julija t. l. pod sledečimi pogoji:

Prednost do mladih delnic imajo imejitelji starih in pripada
toraj na vsaki 2 stari 1 nova delnica. Delnice, katere ne pre-
vzamejo dosedanj delničarji, se po izidu subskripcije dodelijo
gg. subskribentom nedelnicarjem.

Ljubljanska kreditna banka vabi toraj:

1.) Svoje dosedanje delničarje k subskripciji novih delnic za
kurz K 430.— za vsako novo delnico v nominalni vrednosti K 400.—
s pravico do dividende od 1. januarja 1909.

2.) Gg. subskribente nedelnicarje k subskripciji za kurz 480.—
za vsako novo delnico s pravico do dividende od 1. januarja 1909.

3.) Upisovanje novih delnic se vrši s posebnim zglasilom od 1. ju-
lija do 15. julija t. l. proti predložitvi starih delnic brez kuponskih
pol pri blagajnah centrale v Ljubljani in pri podružnicah v Spljetu
in Celovcu.

Stare delnice se pri predložitvi prekolokujejo in takoj vrnejo.

Pri upisovanju se mora položiti za vsako novo delnico K 130.— od
delničarjev, in K 180.— od nedelnicarjev v gotovini.

5.) Drugi obrok v znesku K 150.— za vsako delnico se mora
plačati do 1. septembra t. l.

6.) Tretji obrok v znesku K 150.— za vsako delnico se mora
plačati pa do 1. novembra t. l.

V ostalem se prepušča vsakemu subskribentu prosto, da vplača tudi
ves znesek na enkrat.

Vse zneske vplačane na nove delnice bode banka obrestovala
po 4 3/4 % od dne vplačila do 31. decembra t. l.

O izvršenih vplačilih se izročijo gospodom subskribentom začasna
potrdila in po 31. decembru 1908 popolni obračun.

Proti vrnitvi vseh potrdil o izvršenih vplačilih se bodejo izro-
čile nove delnice gospodom delničarjem začetkom leta 1909.

V Ljubljani, dne 27. junija 1908.

Upravni svet

Ljubljanske kreditne banke.

1599 (3-2)

Podružnice:
Fraga s menjalnicami: Graz 35, Mala ulica 17, Baden, Brno,
Čička Lipa, Čoška Kamenica, Horavski Kumburg, Helling, Novi Jilin, Posen,
Prilava in Liberec.

Menjalnice na Dunaju:

I. Wallzeile 1, II. Faberstrasse 4, III. Obergasse 77 (vzpeti Karmars), III. La-
wengasse 27, IV. Wiedner Hauptstrasse 12, V. Schönbrunnerstrasse 88 a,
VI. Gumpendorferstr. 22, VII. Mariakirchstrasse 74, VIII. Lerchenfelderstrasse
132, IX. Alservstrasse 32, XVIII. Währingerstrasse 21, XIX. Döblinger Hauptstr.
22, XIX. Hauptstrasse 22.

Menjalnična delniška družba 45 150 175

„MERCUR“

Dunaj, I. Wallzeile 1

Akc. kapital K 20.000.000. Reser. sklad K 8.000.000

Najkvalitetnejši

nakup in prodaja

vseh vrst rent, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnic, srečk,
deviz, valut in denarja.

Zamenjava in eskomptiranje

izrednih zastavnic in obligacij, srečk in kuponov.